

نوع الوثيقة : يلديزأوراق خاصة (Y. A. Hus.)
رقمها : ٤٦٥/٧.
تاريخ الوثيقة : ١٥ يناير ١٣١٩ رومي
محل وجودها : الأرشيف العثماني بإستانبول

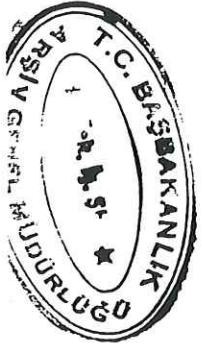
مذكرة الصدر الأعظم فريد باشا إلى الديوان الهمايوني في
العرض على السلطان فيما جاء في مذكرة وزير الداخلية وبرقية
كل من والي بغداد والبصرة من المنازعات والمقاتلات المستمرة
بين ابن الرشيد وأل السعود. ومعها مذكرة وزير الداخلية،
وبرقيتا والي بغداد والبصرة.

دولت تاجی
کتابخانه
آذربایجان
۲۶۹۸

ابه ارسین جده کا قید موقوفه و لاجه و دی نام محمد صدیک و منصف جوبنده لا سکریدن بولمیشیم که محمدی محمد اول
 کونردیم ایچی ایددی هویونه سیریه جیده سف اسفایه عطف طیفه ذلای عکریده عرصه خسته عکسیده تحقیقته ندره ندره
 بوهرکنده مقصدی ز اولدیفه عظمی صفت سرفه در اولدو ادره نیه جناب خدیوئی حکم منصف و عهد سیریه سف جولا
 عبد الغزیه به عیالک ابه ارسین اداره سده بولمائه بود و فی سید ایچی صلیع عکارل یا صده حرکت ایس اوزرینه ساریم
 رض سکریدی طوبی مقده اولدیفه و عبد الغزیه رض موقوفه طوبی اده لرنده ایک مرصد فاشه بریم جاید سقدینه در هوقه ارسین
 منصف بغداد و ابه ارسین ال سعوراره سده که فطرت سقدیه جوبه نما دیا جاید سقدیه هوقه کی کجه نه ال سعورال لرنه ریسه
 قسیر سوزاد ایچی سایدله سرفه لرنی زنده حلیه و منصف جوبنده که ابه طوان فرقتی در انده خاندان ایدوب ده ایله عکارل
 رض الحامد سینه بولمیش و عکارل حلی صوف اولر کونردیم جوبه کجه کجه لرنی مرکز لرنم معنوی طرف در لرنه لرنی اولدو
 بولمیش جبه اند در سیده سوبه امور لرنه اولمیش لرن بهره در بولمده انانه بولمده لرن کونردیم لرن زاهد لرنه جیده
 وارد اولدو لرنه مقصدی بزر عرصه و منصف قسیده و بولمیه بهره در لرنه اولدو لرنانه بولمده هوقه ساید ساید ساید ساید
 اولدو - اقم { ... } مانده ...
 صد اعظم
 قسیده

Y. A. Hus
465/70

دولت قاضی
مصطفیٰ کمال
آقچو
۲۶۹۸

ایده ایستیک جدید که فقید موقوفه و لاج و دی نام محمد خدیجه و منتقد حوزة علمیه است که در این بولتین محمد خدیجه نامی از
کونستانتینولیس ایچی اردو لایحه سیرتیه حیدر سلف استغایه عطف طیفه ذاری سیرتیه عرصه غنیه حکایت کند تحقیقاً از بولتین
بوجود آمده مقصدی از اول بقایه عرضی صرف سرفیاد است و اولاً از این غنیه غنیه خدیجه ای حکایت بقایه و وجه سیرتیه استغایه
عبدالعزیز به عیالک ایده ایستیک اداره شده بولتین بود و بقایه سیرتیه ایچیه طیفه عیالک یا ضمه و کتبی ایچی اداره سیرتیه
رض سیرتیه طوبی موقده اول بقایه و عیالک ایچی ایچیه موقده طوبی اوله لایحه ایچیه موقده اول بقایه سیرتیه از لایحه سیرتیه
مجلس بقایه و ایده ایستیک ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه
قرص ایستیک ایچیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه
رض ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه
بولتین ایچیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه
وارد اوله سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه سیرتیه
اوله ایچیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه سیرتیه ایچیه

صد اعظم
حسب

Y. A. Hus
465/70

حضرت عالی حضرت صدر تہائی

ذات القادوس
تبریح مساعده فریبیدہ
۵۷۸۷

مدد و صبر جاری کردید کہ
ابن الرشید نجد رہے کی فقیر موقوفہن و لاجہ و درم محلہ کدکی و تنفق ہوا لیسندہ کی سرسیدک بولندنی محلہ کادری ایچون کدیرنیہ آرملہ کوند رلدیک
آنجی رودی ہما یون سیرتیک اشعارنیہ عطفاً طرف ولای سرکیردن عرصہ و ابانفہ تحقیقات لازمہ بالا ہوا بو حرکتن مقصدی نہ اولدینک اکلایہ
تجربک عرصہ عقبہ علیا ایسی مقضای ارادہ سیدن اولدنی سرفوردا اولدیک ۱۹۷۷ ہون اولدیک تاریخی تذکرہ سامیہ صدر تہائی ہلیمہ تبلیغ جو رطنبہ بی بغداد
دبندہ ولایتدن اشعار کتب ایسی ہوا ابان آنان و صورتی تریج معادلات و اصالت قومیسی احادیث لفا تقیم قلمناہ لفرقا قدرہ نظر عبدالعزیز
بہ غیاب فیصل ابہ رشیدک تحاریرہ سندہ بولنان بلاد سنجی استیلا ایچونہ کتلیبی عشارلہ ریاضہ دن حرکتی اوزر نیہ ابہ الرشید رضی بری دہ ملک شمالیہ
و معلوم نام محلہ سرسیدی طوبلا مقصود اولدنی و عبدالعزیز زلفی نام محلہ کلوب آرہ لرینہ ایکی مرحلہ ساندہ قالمسہ ایسہ دہ لہوز ہار سید قتری فبرالہ بی بغداد
ولایتی کا قلمک دابہ الرشید ایہ آل سعورارہ سندہ کی خصوصیت قدیمہ جیدہ شماریا ہار سیدق بولندنی کی کج قطعہ جسم سندہ ابہ الرشیدک زیر ارادہ سندہ بولنادہ بولندہ
کچھ نہ ال سعورک الہ کچھ ریاضہ قصہ بی استرڈ ایچونہ علی الدوام ہالندیندہ زلفی موقوفہ بوظاہ ابہ السعور ابہ الرشیدک قفق کافہ ایہ اورر نیہ کلکدہ
اولدنی ایسیدیرہ رک برفنہ قلید دن عبارتہ اولدیک قوہ موجودہ ایہ مذکور قصہ یہ قصہ اتیمہ ابہ الرشید رضی اومہ زبیری کندیہ منسوب سرفوق قری نزدیک
جب ایہ کی کی متفق ہوارندہ کی ابہ طوال فرقی دہ آکا التجارہ المیوب دہا بصرہ عشارک رضی التجارہ قیقہ اولدقتری و مقصدی ریاضی استرڈ و ابہ السعورہ
غیر دہ عبارت بولندنی و عشارک ہلجی ایچونہ آرملہ کوند رکی مجبول اولب و حمیمہ و سعادہ ایہ نجد مرکزندہ معاندی طرف دولندہ مقصدی و کیدلی اولدی
ایتدی بوزد و اطمینان سوبہ اندیکدہ بولندنی ایچونہ آرملہ کوند رکمہ اہیابی اولدنی و محال مذکورہ ولایتک ہار جسدہ بولندنی بصرہ ولایتک اشعارنیہ
اکلاشہر اوطیح امورنہ عفتدن الامرکدرا دی الفصحی ۱۹۷۷ ہون اولدیک

ناظر امور دہ اہلیہ
۱۹۷۷

Y. A. Hus
465/70

دارالعلوم دیوبند
 ترجمہ معاصرہ فرمید
 ۵۷۸۷

حضرت علی حضرت صدیق اکبر

مدد سے جا کر لکھ لیا کہ
 ابن الرشید نجدہ کی فقیر موقوفہن و لاجہ و دی م محلہ کدکی و منتقل ہو لیندہ کی سر لیک بولندنی محمد کلمدی ایچون کد لکھ آرمہ کوند رلدیک
 آتجی اردوی لہا یون سیرتیک اشعارنیہ عطفاً طرف ولای عسکریدن عرصہ و بانقذیہ تحقیقات لازرہ بالاجرا بو حرکتدن مقصدی نہ اولدینک اکلای
 تجیک عرصہ عقبہ علیا ایسی مقضای ارادہ سندن اولدنی سرفور اولدیک لایون اولدیک تاریخی تذکرہ سامیہ صدر تہذیب تلخیص و ترجمہ بی بغداد
 و بعدہ ولایتندن اشعارنیہ کتب ایسی جواباً انان و صورتی ترجمہ معاملات و اصلاحت قومیوی اطاریہ لفا تقسیم قلمانیہ اشعار لہ نظر عبدالغفر
 بہ غیاب فیصل ابہ رشید کتابارہ سندہ بولمان بلادی استیلا ایچونہ کلینی عشارلہ ریاضہ دن حرکتیسی اور زنیہ ابہ الرشید رضی بری رہہ لک
 و بعدہ نام محلہ سکر لیدی طویلایق اولدنی و عبدالغفر زلفی نام محلہ کلوب آره لرنج ایکی مرحلہ سافہ قالسہ ایس رہہ لہوز چار سقری عبدالنہ بی بغداد
 ولدی کلنک ذبہ الرشید ایہ آل سعور ارہ سندہ کہ خصوصت قدیم جہاد سماریا چار سقرہ بولقزلی کی نجد قطعہ جسم سندہ ابہ الرشید زبیر ارہ سندہ بولمان یلردہ
 کچہ سندہ آل سعور الہ کیمہ ریاضہ قصہ بی استر دار ایچونہ علی الدولہ مالک بیدنہ زلفی موقوفہ بوظنہ ابہ سعور ابہ الرشید قح کافہ ایہ اور زنیہ کلکدہ
 اولدنی ایسی بیرہ رک برفہ قلدن عبارتہ اولدیک قوہ موجودہ ایہ مذکور قصہ بخصنی اتیہ ابہ الرشید رضی اولدنی کندیہ منسوب سرفور لری نوزنیہ
 حلب ایکی کی منتقل ہوارندہ کی ابہ طوالم فرسی رہہ اکا الحان المیوب دھا بعدہ عشارلہ رضی الحان نیتہ اولدنی و مقصدی ریاضی استر دار و ابہ سعورہ
 غلبہ رہہ عبارت بولندنی و عشارلہ حلب ایچونہ آرمہ کوند رکی مجبول اولوب و جمعہ و سجادہ ایہ نجد مرکزندہ معاشدی طرف دولتہ قصصی و کلیدی اولوب
 ایسکری بولندنی سوبہ اندر یکدہ بولندنی ایچونہ آرمہ کوند رکی ایچو اولدنی و حال مذکورہ ولایتک خارجہ بولندنی بھرہ ولایتک اشعارنیہ
 اطلالہ امرضہ حضرتن الامرکہ راج دی اللہ لکھ لایون اولدیک

نظر امور راہلیہ
 ۱۹

Y. A. Hus
 465/70

دارت الامور
نبره مسوده فيسونه
عدد

بندار و دريضا آسانه تفواقانه ند صورته خرمي

ع. ۲. كاهه و صالح افيا آسانه معلومه نظرا عبه العزيز به غياب فضل بهم رشيد تحت اراده سنه
بولسا بدار فضي ابيلا احوه كليتي عتبارله رياضه و كنهت نسي او ز برنه مقابله احوه ابيه الرشيد
بي جهاند سمانده جعله نام محمد شكري كويلا مقده الكوب و قوم عبه العزيز زلفي نام محمد كليتي دارونه
ايمي و جلد مسافه قالوب جاريه قديمه دائره هوز معلومات الزيد يعني و تحقيقاته رومله استحصا ابي بيه جلد
در عقب و صه عتبه عليا قديمي صدره غلها ايد ماسيه هجونه جناب ملوكه باسكه تبايت جديده سنه جود تا عرصه اوليه سنه

Y. A. Hus
465/70

بدره ولايت خراسان واررد اولاد شريف و نون صورت و جريد

دائرة امور زراعت
تبريز معاهده قومي
عدد

ع ۱۱ نامه اولاد خراسان بوجه تمامي حضرت صدر اعظم ترف و قوع بولا استفساره جملها غرضه
و حال ابيه الرشيد ايمال سعورار رسنده خصوصت قديم مهور اولوه جليل بونر تقاربا يکديگر يله جايشته
و نجه قطعه و رسنده ابيه الرشيد زيار رسنده بولناه قسي بده و لاتيه ملکه نجه سخاغه اوله سه کونک
و بو خطه راخلنده واقع رياصه قصبه و قلعه هم منگور سخاغه سکن کونک ساخرم واقع اولوب بوريا قصبه
يکه سنه آل سعورال نه کيکي قصبه ابيه الرشيد بون استدرار ايجونه على الروام جايشته ايدق معلومه بوکه
ابيه الرشيد قوق مافه ايله کندی او زرينه کلک کلک ايشيه بيه و زلفي موقعه بولناه ابيه سعورال بونر قديم
عبارته اولاد قوق مافه سيم منگور رياصه قصبه فرار و قصبه ايسه و ابيه الرشيد رضی اوته رنه بونر شکر عسرت
جيم سنه کدینه نوب فرقر بونر زرينه جلب ايسه و قوق هو ايسه بولناه شکره نوب ايه طوالم
فرقر سيم غريت و الحاحه ايسه کي دهها ساز عاقل ده مشار ايه الحاحه ايمک نجه اولدق و مشار ايه
بونر مقصدی رياضي استدرار و ابيه سعورال عليه ايمک فکره عبارت عبارت بولمق تحقيقه واقعده اکلک
مقصد بونر و بونر معلومات رضی بونر تايد ايشه ابيه الرشيد عاقل بونر بونر بونر ايجونه اولدق بونر
بوراج مجول ايسه ده واقع اولاد استدرار او زره طرف دولته معالی تخصی ايسه و اليوم زير و عيه
و کاوه ايه نجه سنجي مرکز اولاد سعورال قصبه رسنده بونر و کيلدی اولدق ايجونه ادم کونر که احيای اولوب
له ر بونر بونر و ايله سوي ايله بونر بيه القاي مصارمات و تجا و زانه و قوق ننه کافه
اوله جبهه تدبير شده هجمه او و افسار جناب صدر اعظم اولوب ايجونه مشار و موسی ايهان بولدق کمال ازاره
ولايت خارجه و مصارمات ده اورالده وقوع کلک اولدق بونر و لايت منفی متکفل تدبير ايهاطيه
اتحادی مکه اوله مامته اولدق مامته

Y. A. Hus
465/70